Kâfirlerin Bayramlarını Kutlamanın Hükmü ile İlgili Birtakım Meseleler ve Hükümleri

﴿ مسائل وأحكام تتعلق بحكم الاحتفال بأعياد الكفار ﴾

[Türkçe — Turkish — تركي]

Bir Grup Âlim

Terceme : Muhammed Şahin

Tetkik : Ali Rıza Şahin

2011 - 1432

IslamHouse.com

﴿ مسائل وأحكام تتعلق بحكم الاحتفال بأعياد الكفار ﴾

« باللغة التركية »

مجموعة من العلماء

ترجمة: محمد مسلم شاهين

مراجعة: علي رضا شاهين

2011 - 1432

IslamHouse.com

بسم الله الرحمن الرحيم

Soru:

Ben, muhasebeciyim. Çalıştığım işyerinde İsâ'nın doğum günü (yılbaşı) kartlarının üzerinde:

"İsâ, Allah'ın oğludur" "O, seni seviyor" gibi şirk içeren ibâreler bulunmaktadır.

Müşteri, bu kartları bana getirdiğinde ben ona açıklama yapıyor, öğüt veriyorum ve parayı kayıt cihazına koyuyorum.

Bundan dolayı ben kâfir miyim?

Ben, şirkten, hıristiyanlık ve hıristiyanlardan nefret ediyorum. Acaba ben kâfir miyim?

Cevap:

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Mü'min olduğunuz, şirkten ve hıristiyanlıktan nefret ettiğiniz sürece siz,kâfir değilsiniz. Aksine siz, tevhid üzere olduğunuz sürece ve dînden çıkaran bir şey işlemediğiniz sürece müslümansınız. Fakat bilmeniz gerekir ki, bir müslümanın, hangi vesileyle olursa olsun, bayramlarını kutlamaları için kâfirlere yardım etmesi ve bu bayramları kutlaması câiz değildir. Hıristiyanların bayramlarında kullandıkları kartları satmak da bundandır.

Şeyhulislâm İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin-, büyük kitabı "İktidâu's-Sırâtı'l-Mustakîm Muhâlefeti Ashâbi'l-Cehîm" adlı kitabında şöyle demiştir:

"Müslümanın, bayramlarını kutlamalarına yardımcı olacak yiyecek, giyecek, reyhan gibi şeyleri kâfirlere satmalarına veya onlara hediye etmelerine gelince, bu davranış, onların haram olan bayramlarını edâ etmelerine yardımcı olmayı içermektedir.

Bu davranış; bir asıl üzerine bina olunmuştur ki o da: İçki edinmeleri amacıyla kâfirlere üzüm veya meyve suyu satmak, câiz değildir.

Aynı şekilde müslümanla savaşması için kâfirlere silah satmak da câiz değildir."

Şeyhulislâm İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin- daha sonra, Mâlikî âlimlerinden olan Abdulmelik b. el-Habîb'den şu görüşü nakletmiştir:

"Hıristiyanların dînlerinin yararına olan bir şeyi, müslümanların, onlara satmasının helal olmadığını görmez misin? Onlara ne et, ne yemek, ne elbise satılır, ne de onlara binit (araç) ödünç verilir.Bayramlarını edâ etmeleri için onlara yardım da edilmez. Çünkü bu davranış; onların şirkini yüceltmek, ona tâzim göstermek ve küfürlerine yardım etmektir."[1]

[1] İktidâu's-Sırâtı'l-Mustakîm Muhâlefeti Ashâbi'l-Cehîm; s: 229-231. Dâru'l-Ma'rife baskısı.Tahkik: el-Fakkî

Allah Teâlâ'dan, bizi hak üzere sâbit kılmasını, bizi bâtıldan uzak tutmasını ve kendi katından bize güzel ve helal rızık vermesini dileriz.

Allah Teâlâ, Peygamberimiz Muhammed'e salât ve selâm eylesin.

Soru:

Ben, ek geçim kaynağı olsun diye bayramlarda tebrik kartları yapmaktayım.

Sizden şunun açıklamasını istiyorum: Bu yapmakta olduğum iş bid'at sayılır mı?

Bildiğim kadarıyla haram olduğu apaçık belli olmadıkça eşyada aslolanın helal olmasıdır. Ben, gerçekten bu yapmakta olduğum şeyin doğru veya yanlış olduğunu öğrenmeye ihtiyacım vardır.

Cevap:

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Evet. Muamelelerde aslolan, mübah ve helal olmasıdır. Muamelelerde herhangi bir delil olmadan bir şeyi haram saymak câiz değildir.Bayramlar için yapmakta olduğunuz tebrik kartlarının hükmü, bayramın türüne göre farklılık arz eder.Eğer yaptığınız tebrik kartları, Noel yortusu ve yılbaşı gibi, kâfirlerin bayramını tebrik etmek için veya Mevlid-i Nebevî ve Miraç kandili gibi, bid'at bir bayramı tebrik etmek için veyahut da Millî bayramlar ve doğum günleri gibi, içerisinde kâfirlere benzemeye çalışmak olan bayramları tebrik etmek için ise, bu takdirde bu kartları yapıp satmanız câiz değildir. Birisinin bu kartları sizden satın alması da câiz değildir. Çünkü bu davranış; dîne aykırı olan bu bayramları kabul ve ikrar etmek, günah ve düşmanlıkta yardımlaşmak demektir.

Eğer bayramlar dînî bayramlar ise -ki İslâm'da Ramazan ve Kurban bayramından başka hiçbir bayram yoktur-, bu takdirde bu iki bayram münâsebetiyle tebrik kartları yapıp satmanız câizdir.Bu arada, tebrik kartlarına "Allah Teâlâ, bizim ve sizin amellerimizi kabul etsin" gibi, dînî ve mübah olan ibâreleri seçip yazmanız şarttır.

Âlimlerin zikrettiği kâfirlere yardım etme ve onlarla işbirliği yapma yönlerinden birisi de; bu bayramlar münâsebetiyle elbiseler ve hatıralık eşyalar imal etmek ve tebrik kartları bastırmaktır.

Allah Teâlâ en iyi bilendir.

Soru:

Bayramları münâsebetiyle kâfirleri kutlamanın hükmü nedir?

Cevap:

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Noel bayramı veya diğer bayramları münâsebetiyle kâfirleri kutlamak, ittifakla haramdır. Nitekim İbn-i Kayyim -Allah ona rahmet etsin- "Zimmet Ehli İle İlgili Hükümler" adlı kitabında bunu nakletmiş ve şöyle demiştir:

"Küfrün sembollerine has olan bayramları kutlamaya gelince, bu ittifakla haramdır.

Örneğin: Kâfirlerin bayramlarını ve oruçlarını kutlayıp: "Bayramınız mübarek olsun" veya "Bu bayramda mutlu olasın" demek gibi.

Bunu söyleyen kimse, kâfir olmaktan kurtulsa bile, söylediği bu söz, haram olan şeylerdendir. Bu davranış; kâfirin haç'a (istavroz'a) secde etmesini kutlamanla aynı mesâbededir.Hatta bu davranış, Allah katında daha büyük günah ve içki içmeyi, cana kıymayı ve zinâ işlemeyi kutlamandan daha şiddetlidir.Dîne değer vermeyen birçok kimsenin bu hataya düşmekte ve işlediği çirkin fiilin farkına bile varmamaktadır. Kim, bir insanı, günah veya bid'attan veyahut da küfürden dolayı kutlarsa, hiç şüphe yok ki, Allah Teâlâ'nın azabına ve gazabına kendisini maruz bırakmış olur."

İbn-i Kayyim'in -Allah ona rahmet etsin- zikrettiği, dînî bayramları münâsebetiyle kâfirleri kutlamanın haramlılığının bu mesâbede oluşunun sebebi; çünkü bu davranışta, kâfirlerin üzerinde bulundukları küfrün şiârını kabul etmek ve bu konuda onlara rızâ göstermek vardır. Bu küfre kendisi râzı olmasa bile, bir müslümanın, kâfirlerin sembollerine rızâ göstermesi ve bu sembolleri kutlaması haramdır. Çünkü Allah Teâlâ buna asla râzı olmaz.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ إِن تَكۡفُرُواْ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَنِيٌّ عَنكُمۡۖ وَلَا يَرۡضَىٰ لِعِبَادِهِ ٱلۡكُفۡرَۖ وَإِن تَشۡكُرُواْ يَرۡضَهُ لَكُمۡۗ ... ﴾

[سورة الزمر من الآية: ٧]

"(Ey insanlar!Rabbinizi) **inkâr ederseniz,**(O'na îmân etmez ve Rasûlüne uymazsanız), **O size muhtaç değildir.**(O'nun size bir ihtiyacı yoktur, fakat siz O'na muhtaçsınız). **O, kullarının kâfir olmalarına râzı olmaz** (olmalarını da emretmez). (Ancak size bahşettiği nimetlere) **şükrederseniz, ona râzı olur."**[1]

[1] Zümer Sûresi: 7

Yine Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿... ٱلۡيَوۡمَ أَكۡمَلۡتُ لَكُمۡ دِينَكُمۡ وَأَتۡمَمۡتُ عَلَيۡكُمۡ نِعۡمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ ٱلۡإِسۡلَٰمَ دِينٗاۚ ...﴾ [سورة المائدة من الآية: ٣]

"**Bugün size dîninizi** (zaferi gerçekleştirmek ve şeriatını tamamlamak sûretiyle) **kemâle erdirdim.** (Sizi câhiliye karanlığından İslâm nûruna çıkarmak sûretiyle) **üzerinize nimetimi tamamladım ve dîn olarak da size İslâm'ı seçtim** (râzı oldum)."[1]

İster aynı işyerinde çalışan kimseler olsun, isterse olmasın, bayramlarından dolayı kâfirleri kutlamak, haramdır.

Kâfirler, kendi bayramları münâsebetiyle bizi kutladıkları zaman bile onlara cevap vermemeliyiz. Çünkü bu bayramlar, bizim bayramlarımız değildir. Yine bu bayramlar, Allah Teâlâ'nın râzı olduğu bayramlar değildir. Çünkü bu bayramlar, ya onların dînlerine sonradan sokulan (bid'at) bayramlardır ya da aslen meşrû olup, fakat Allah Teâlâ'nın Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- ile bütün yaratılmışlara gönderdiği İslâm dîni ile hükümleri ortadan kaldırılan bayramlardır.

Nitekim Allah Teâlâ onlar hakkında şöyle buyurmuştur:

﴿وَمَن يَبۡتَغِ غَيۡرَ ٱلۡإِسۡلَٰمِ دِينٗا فَلَن يُقۡبَلَ مِنۡهُ وَهُوَ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ مِنَ ٱلۡخَٰسِرِينَ ٨٥﴾

[سورة آل عمران الآية: ٨٥]

"**Her kim, İslâm'dan başka bir dîn isterse, o dîn ondan asla kabul olunmayacaktır. Ve o, âhirette hüsrâna uğrayanlardan olacaktır.**"[2]

Müslümanın, bu münâsebetle onların dâvetlerine icâbet etmesi, haramdır. Çünkü onların dâvetine icâbet etmek, onlarla birlikte bayramlarına katılmayı içerdiğinden dolayı bunun günahı, onların bayramlarını kutlamaktan daha büyüktür.

Aynı şekilde müslümanların, bu münâsebetle merasimler düzenleyerek kâfirlere benzemeleri veya onlarla karşılıklı hediyeleşmeleri veya tatlılar ve yemekler hazırlayıp dağıtmaları veyahut da işi bırakmaları da haramdır.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

((مَنْ تَشَبَّهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ.)) [رواه أبو داود وأحمد]

---

[1] Mâide Sûresi: 3
[2] Âl-i İmrân Sûresi: 85

"Her kim, bir topluluğa (kavme) **benzerse** (onların giyindiği gibi giyinirse, gittiği yolda giderse ve onların işlediği fiilleri işlerse, günah ve sevap bakımından) **o da onlardandır."**[1]

Şeyhulislâm İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Bazı bayramlarında kâfirlere benzemek, üzerinde bulundukları bâtıl inançları sebebiyle onların kalplerinin sevinmelerini gerektirir. Belki de, fırsatı değerlendirmelerine ve zayıf îmânlı kimseleri kullanmalarına sevk eder."[2]

Kim, bunlardan bir şeyi yaparsa, ister bunu onlara şirin görünmek için, ister onlara yaranmak için, ister utandığı için, isterse herhangi bir sebepten dolayı yapsın, bu kimse günahkârdır. Çünkü bu davranış, Allah'ın dîninde yağcılıktır ve kâfirlerin kalplerini güçlendirme ve dînleriyle iftihar etmelerinin sebeplerinden birisidir.

Allah Teâlâ'dan, müslümanları dînleriyle güçlü ve aziz kılmasını, dînlerinde onlara sebât göstermesini ve düşmanlarına karşı onları muzaffer kılmasını dileriz. Şüphesiz ki O, güçlü ve azizdir."[3]

Soru:

Bu mesajı, pek çok defa internette gördüm. Fakat hakikatte bid'at olup-olmaması konusundaki şeklinden dolayı kimseye göndermedim.

Bu mesajı (internette) yaymak câiz midir?

Bu mesajı yaydığımızdan dolayı ecir kazanır mıyız?

Yoksa bu davranış bid'at olduğundan dolayı câiz değil midir?

(Bu mesaj şöyledir:

"Allah'ın izniyle hepimiz yılbaşı gecesi saat 24'te kalkıp iki rekat namaz kılacağız. Kur'an okuyacağız. Rabbimizi zikredip O'na duâ edeceğiz. Çünkü Rabbimiz, yeryüzüne bir baksa ve yeryüzündeki insanların büyük bir çoğunluğu kendisine isyan ederken müslümanların O'na itaat halinde olduğunu görecektir.Allah adına sizden bu mesajı sizde kayıtlı bulunan herkese göndermenizi ricâ ediyoruz. Çünkü bu mesajı ne kadar çok kişiye gönderirseniz, Rabbimiz o kadar çok râzı ve hoşnut olacaktır."

Bu konuda beni bilgilendirir misiniz? Allah Teâlâ da sizi ilimde bilgilendirsin.

---

[1] İmam Ahmed;hadis no: 2/50. Ebu Davud; hadis no: 4/314. İbn-i Teymiyye, "İktidâu's-Sıratı'l-Mustakîm"; c: 1, s: 279'da hadisinin senedinin ceyyid-iyi olduğunu söylemiştir. Suyutî de "el-Câmiu's-Sağîr"; hadis no: 5893'de hadisin hasen olduğunu belirtmiştir.

[2] İktidâu's-Sırâti'l-Mustakîm

[3] Mecmû'u Fetâvâ ve Rasâili'ş-Şeyh İbn-i Useymîn; c: 3, s: 369

Cevap:

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Çoğunluğunu halktan ve câhil kimselerin oluşturduğu ve bir çok internet sitesinde yaygın olan bu mesajı yaymamakla son derece iyi bir davranışta bulunmuşsunuz.

Bu mesajı yayan ve müslümanlardan, gece namaz kılmalarını ve zikir etmelerini isteyen kimselerin iyi niyetli ve yüce gâyeli oldukları konusunda şüphe etmiyoruz.Özellikle bu kimseler, günahların işlendiği vakitte Allah Teâlâ'ya itaat edilmesini istemektedirler. Fakat bu iyi ve salih niyet, bir amelin, şer'î, sahîh ve makbul kılmaz.Aksine bir amelin (kabul olunabilmesi için), sebebi, türü, kemiyeti, keyfiyeti, zamanı ve mekanı bakımından İslâm şeriatına uygun olması gerekir.

Bir müslüman, şer'î bir ameli, bid'at bir amelden bununla ayırt edebilir.

Bu mesajı yaymaya engel olmanın sebeplerini şöyle sıralayabiliriz:

1. Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in zamanından bu günümüze kadar nice câhiliyet münâsebetleri, küfür ve dalâlet ehline âit münâsebetler var olmuş, fakat Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den, bizim dışımızdaki milletlerin (başka dîne mensup olanların) günah işledikleri vakitte bir ibâdetin yapılmasını veya bid'at bir amelin yapıldığı vakitte şer'î bir amelin yapılmasını teşvik eden hiçbir delil görmedik. Ayrıca meşhûr imamlardan hiç birisinden böyle yapmanın müstehap olduğuna dâir bir görüş de nakledilmemiştir.

Bu davranış, ma'siyeti (günahı), bid'at olan bir şeyle tedâvi etmek demektir.

Nitekim Râfizîlerin (Şiâ'nın), Âşûrâ gününde hüzün ve matemleri ile yüze vurma bid'atını, (bazı müslümanlar) bu günde nafakayı bol bol dağıtma, sevinç ve mutluluk duyma bid'atı ile tedâvi etmeye çalışmışlardır (ki, bu davranış da ma'siyeti, bid'at ile tedâvi etmektir.)

Şeyhuslislâm İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"... Belâ ve musibet günlerini yas ve matem tutulan günler hâline getirmeye gelince; bu davranış, müslümanların dîninden değildir. Aksine bu davranış, câhiliyetin dînine daha yakındır. Üstelik onlar, (böyle yapmakla) bu günde tutulan orucun (Âşûrâ orucunun) fazîletini kaçırmaktadırlar. Bazı kimseler ise, aslı olmayan uydurma hadislere dayanarak bu günde birtakım şeyler çıkarmışlardır (ihdas etmişlerdir).

Örneğin: Bu günde (Muharrem'in onuncu gününde) yıkanmak fazîletlidir, bu günde gözlere sürme çekmek ve musafaha yapmak (tokalaşmak) gibi şeyler uydurulmuştur.

Bütün bu ve buna benzer şeyler, çirkin görülen bid'at işlerdendir. Müstehap olan sadece bu günde oruç tutmaktır. Bu günde âilenin nafakasını bol bol vermek konusunda bilinen eserler rivâyet edilmiştir. Bu eserlerden en yüksek dereceli olanı; İbrahim b. Muhammed el-Munteşir'in babasından rivâyet ettiği eserdir. Bu rivâyette o şöyle demiştir:

-Bize ulaşan habere göre; Âşûrâ günü âile halkına bol bol nafaka veren (harcayan) kimseye, Allah da senin diğer günlerinde bol bol rızık verir." Bunu İbn-i Uyeyne rivâyet etmiştir. Bu, söyleyeni belli olmayan bir rivâyettir. Görünen odur ki, Nâsibîler ile Râfizîler arasında asabiyet ortaya çıkınca uydurulmuştur. Çünkü Râfizîler, Âşûrâ gününü, yas ve matem günü saymışlar, buna karşılık Nâsibîler ise, bu günde bol bol nafaka vermeyi gerektiren eserler uydurmuşlar ve bu günü bayram olarak kabul etmişlerdir. Her iki tâifenin yaptığı da bâtıl bir davranıştır...

Fakat birisi için İslâm şeriatinden bir şeyi değiştirmeye çalışmak, hiç kimseye câiz değildir. Râfizîlere karşı Âşûrâ gününde sevinç ve mutluluk göstermek ve âilenin nafakasını bol bol vermek, dînde sonradan çıkarılan bid'atlardandır..."[1]

Nitekim bu konuda Şeyhulislâm İbn-i Teymiyye'den -Allah ona rahmet etsin- başka nefis bir söz daha naklettik.

2. Duâ ve namazın, dînde fazîletli vakitleri vardır. Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu vakitlerde bizi duâ etmeye ve namaz kılmaya teşvik etmiştir.

Örneğin: Gecenin son üçte birlik bölümüdür ki bu, Rab Teâlâ'nın dünya semâsına indiği vakittir.

Sahih bir nassın vârid olmadığı bir vakitte duâ veya namaza teşvik etmek, "sebep" ve "zaman" konusunda dînde yeni hüküm çıkarmaktan başka bir şey değildir. İki şeyden (sebep ve zamandan) birisinin (bir amele) aykırı olması, hüküm olarak, o davranışın çirkin bir bid'at olması için yeterlidir. Ya bir amel, bu iki şey (sebep ve zaman) ile birlikte olursa, nice olur?

Bize, miladi yılbaşında fakir âilelere tasaddukta bulunmanın hükmü hakkında sorulmuştu. Bu soruya şöyle cevap vermiştik:

Biz müslümanlar, sadaka vermek istediğimiz zaman gerçek sahiplerine vermeye çalışır ve bu sadakayı vermek için, kâfirlerin bayram günlerini seçmeyiz. Aksine bu sadakayı, gerek duyulduğu her vakitte,sevapların kat kat verildiği Ramazan ve Zilhicce'nin ilk on günü gibi fazîletli mevsimleri, açlık ve darlık zamanları gibi büyük hayır mevsimlerini fırsat biliriz.

---

[1] İktidâu's-Sirâti'l-Mustakîm"; 3001-3001

Müslüman için aslolan, Kur'an ve sünnete uymasıdır, yoksa dînde bid'at çıkarması değildir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ قُلْ إِن كُنتُمْ تُحِبُّونَ ٱللَّهَ فَٱتَّبِعُونِى يُحْبِبْكُمُ ٱللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ
﴿٣١﴾ قُلْ أَطِيعُوا۟ ٱللَّهَ وَٱلرَّسُولَ ۖ فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَإِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٣٢﴾ ﴾

[سورة آل عمران الآيتان: ٣١-٣٢]

"(Ey Peygamber!) **De ki: Allah'ı gerçekten seviyorsanız, bana uyun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın.Allah,** (mü'min kullarının günahlarını) **çok bağışlayan ve** (onlara) **çok merhametli olandır.** (Ey Peygamber!) **De ki:** (Kitabına uyarak) **Allah'a ve** (hem hayatında, hem de ölümünden sonra sünnetine uyarak) **Rasûle itaat edin.Eğer onlar** (senden) **yüz çevirirler** (ve üzerinde bulundukları küfür ve dalâlette ısrar ederler)**se,** (onlar Allah'ın sevgisine lâyık değillerdir)**, çünkü Allah, kâfirleri asla sevmez.**"[1]

İbn-i Kesîr -Allah ona rahmet etsin- bu âyetin tefsirinde şöyle demiştir:

"Bu âyeti kerîme, Allah Teâlâ'yı sevdiğini iddiâ eden, fakat Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yolu üzere olmayan herkes için hüküm vericidir.Çünkü bu kimse, her söz ve halinde Muhammedî şeriata ve Nebevî dîne uymadıkça, iddiâ ettiği şeyde yalancı hükmündedir.

Nitekim Müslim'in sahihinde sâbit olduğuna göre Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

((مَنْ عَمِلَ عَمَلاً لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا فَهُوَ رَدٌّ.)) [رواه مسلم]

"**Her kim işimiz** (dînimiz) **üzere olmayan bir iş işlerse, o işlediği şey reddolunmuştur** (bâtıldır ve ona itibar edilmez)."[2]

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Rasûlü, nefislerinizi sevdiğinizden daha çok sevin. Böyle sevmedikçe îmânınız kâmil olmaz (kemâle ermez). Fakat O'nun dîninde, ondan olmayan yeni şeyler çıkarmayın (bid'at ihdas etmeyin). Bu sebeple ilim talebesinin, insanlara bunu açıklamaları ve onlara şöyle demeleri gerekir:

---

[1] Âl-i İmran Sûresi: 31-32,

[2] Müslim; hadis no:1718.

- Dînen doğru olan ibâdetlerle meşgul olun, Allah'ı zikredin, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e her vakitte salât ve selâmda bulunun, namazı dosdoğru kılın, zekâtı hak edene verin ve müslümanlara her zaman iyi davranın (iyilikte bulunun)."[1]

3. Siz, işlenen bu günah ve münkerlere karşı yapmanız gereken asıl görevi bırakıyorsunuz.Bu görev ise, iyiliği emretmek, kötülükten alıkoymak (yasaklamak) ve bu konuda aykırı davrananlara öğüt vermektir. Toplu halde işlenen günah ve münkerlerin yanında sizin ferdî ibâdetlerle meşgul olmanız, yaptığınız ibâdetin güzel olduğunu göstermez.

Biz, bu gibi mesajları yaymanın haram olduğunu ve bu gibi münâsebetler için zikredilen ibâdetlere sarılmanın bid'at olduğunu görmekteyiz. Şirk veya bid'at olan haram münâsebetleri kutlamaktan sakınmak gerektiği sizin için yeterlidir. Böyle yapar ve bu işlenen günahlara karşı görevinizi yerine getirirseniz, ecir kazanırsınız.

Allah Teâlâ en iyi bilendir.

Soru:

Benim okulumda her yıl bir sınıf, fakir bir âileye doğum günlerinde hediyeler satın almak için yardım toplama kampanyası düzenlemektedir.Fakat ben, fakir âile, bu hediyeleri teslim alırken: "Allah, hıristiyanları mübârek kılsın" diye duâ ettiği için bunu reddettim. Benim bu davranışım, doğru mudur?

Cevap:

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Sanırım siz,sorunuzda hıristiyanların tâzim gösterip yücelttikleri ve bayram edindikleri Mesih -aleyhisselâm-'ın doğum gününü kastediyorsunuz. Hıristiyanların bayramları, onların dînlerindendir.Müslümanların,sevinç ve mutluluk duymak, hediyeler takdim etmek sûretiyle kâfirlerin bayramlarına saygı göstermeleri, onlara benzemeye çalışmak demektir.

Oysa Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

((مَنْ تَشَبَّهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ.)) [رواه أبو داود وأحمد]

"Her kim, bir topluluğa (kavme) **benzerse** (onların giyindiği gibi giyinirse, gittiği yolda giderse ve onların işlediği fiilleri işlerse, günah ve sevap bakımından) **o da onlardandır."**[2]

---

[1] Açık Kapı Görüşmesi; c: 5, s: 35

[2] İmam Ahmed; hadis no: 2/50. Ebu Davud; hadis no: 4/314. İbn-i Teymiyye, "İktidâu's-Sıratı'l-Mustakîm";c:1,s:279'da hadisinin senedinin ceyyid olduğunu söylemiştir. Suyutî de "el-Câmiu's-Sağîr"; hadis no: 5893'de hadisin hasen olduğunu belirtmiştir.

Bundan dolayı müslümanların, hıristiyanların bayramlarında ve onlara âit olan gelenek ve göreneklerde onlara benzemekten şiddetle sakınmaları gerekir.

(Soruyu soran kardeşim!) Doğum günleri münâsebetiyle fakir âileye yardım toplama kampanyasına katılmamak sûretiyle en güzel ve en doğru hareketi yapmış oldunuz.

Bu yol üzere bulunmaya devam ediniz.Müslüman kardeşlerinize de nasihat ediniz ve bu davranışın câiz olmadığını onlara açıklayınız.

Biz müslümanların, Ramazan bayramı ile Kurban bayramından başka bir bayramı yoktur. Allah Teâlâ, kâfirlerin bayramlarının yerine bu iki bayramı vererek bizi onlara muhtaç kılmamıştır.[1]

Biz müslümanlar, sadaka vermek istediğimiz zaman gerçek sahiplerine vermeye çalışır ve bu sadakayı vermek için, kâfirlerin bayram günlerini seçmeyiz. Aksine bu sadakayı, gerek duyulduğu her vakitte,sevapların kat kat verildiği Ramazan ve Zilhicce'nin ilk on günü gibi fazîletli mevsimleri, açlık ve darlık zamanları gibi büyük hayır mevsimlerini fırsat biliriz.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ فَلَا ٱقۡتَحَمَ ٱلۡعَقَبَةَ ﴿١١﴾ وَمَآ أَدۡرَىٰكَ مَا ٱلۡعَقَبَةُ ﴿١٢﴾ فَكُّ رَقَبَةٍ ﴿١٣﴾ أَوۡ إِطۡعَـٰمٞ فِي يَوۡمٖ ذِي
مَسۡغَبَةٖ ﴿١٤﴾ يَتِيمٗا ذَا مَقۡرَبَةٍ ﴿١٥﴾ أَوۡ مِسۡكِينٗا ذَا مَتۡرَبَةٖ ﴿١٦﴾ ثُمَّ كَانَ مِنَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَتَوَاصَوۡاْ
بِٱلصَّبۡرِ وَتَوَاصَوۡاْ بِٱلۡمَرۡحَمَةِ ﴿١٧﴾ أُوْلَـٰٓئِكَ أَصۡحَـٰبُ ٱلۡمَيۡمَنَةِ ﴿١٨﴾ ﴾ [سورة البلد الآيات: ١١-١٨]

"Âhiretin zorluğunu, malını harcamak sûretiyle aşıp kurtulmaya çalışsaydı ya!

Âhiretin zor ve onu aşmaya yardımcı olan şeyin ne olduğunu sana bildiren nedir?

O, mü'min bir köleyi, (kölelikten) hürriyetine kavuşturmaktır.Veya şiddetli açlık (kıtlık) gününde yemek yedirmektir.Yakınlığı olan bir yetimi. Yahut hiçbir şeye sahip olmayan bir yoksulu doyurmaktır.Sonra da gönülden îmân edip, birbirlerine sabrı ve şefkati tavsiye edenlerden olmaktır.İşte hesap defterleri sağ ellerine verilecek olanlar, bunlardır."[2]

Allah Teâlâ, peygamberimiz Muhammed'e salât ve selâm eylesin.

[1] Değerli âlim Abdurrahman el-Berrâk

[2] Beled Sûresi: 11-18

Soru:

Müslümanın, Kitap Ehli'nin (yahudi ve hıristiyanların) veya müşriklerin,bayramlarında kendi bayram günleri için hazırladıkları yemeklerden yemesi veya onların hediyesini kabul etmesi câiz midir?

Cevap:

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Müslümanın, yahudi veya hıristiyanların veyahut da müşriklerin, kendi bayramları için hazırladıkları yemeklerden yemesi câiz değildir.

Aynı şekilde müslümanın, bayramları münâsebetiyle onların takdim ettikleri hediyelerini kabul etmesi de câiz değildir. Çünkü bu davranış, onlara kıymet vermek, dînî sembollerini açıkça ifâde etmelerine yardımcı olmak, bid'atlerini yaymak ve bayram günlerinde onların sevinçlerine ortak olmak demektir.Belki de bu davranış, onların bayramlarını, bizim bayramlarımız edinmemize veya en azından bizim bayramlarımız ile onların bayramlarında karşılıklı yemek dâvetlerine icâbet etmeye ve hediyeleşmeye yol açabilir.

Bu davranış, hem fitnedir, hem de dînde yenilik çıkarmaktır.

Oysa Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

((مَنْ أَحْدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ.)) [متفق عليه]

"Her kim, bu işimizde (dînimizde) **onda olmayan bir şeyi ona ihdâs eder** (açık veya gizli Kur'an ve sünnette aslı olmayan bir şey getirir)**se, o ihdâs ettiği şey, kendisine reddolunmuştur** (bâtıldır)**."**[1]

Aynı şekilde bayramları münâsebetiyle yahudi ve hıristiyanlara hediye vermek de câiz değildir.[2]

[1] Buhârî; hadis no: 2697. Müslim; hadis no: 1718

[2] İlmî Araştırmalar ve Fetvâ Dâimî Komitesi Fetvâları; c: 22, s: 398

Soru:

Doğum gününü kutlamak gibi, gayr-i müslimlerin bayramlarına katılmak câiz midir?

Cevap:

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Müslümanın, kâfirlerin bayramlarına katılması, bununla sevinç ve mutluluk duyması, dînî veya dünyevî işlerini bırakması câiz değildir. Çünkü bu davranış; haram kılınmış olan Allah'ın düşmanlarına benzemeye çalışmak, onlarla birlikte bâtılda yardımlaşmak ve işbirliği yapmaktır.

Oysa Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den sâbit olduğuna göre o şöyle buyurmuştur:

((مَنْ تَشَبَّهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ.)) [رواه أبو داود وأحمد]

"**Her kim, bir topluluğa** (kavme) **benzerse** (onların giyindiği gibi giyinirse, gittiği yolda giderse ve onların işlediği fiilleri işlerse, günah ve sevap bakımından) **o da onlardandır.**"[1]

Allah Subhânehu ve Teâlâ da şöyle buyurmuştur:

﴿...وَتَعَاوَنُوا۟ عَلَى ٱلْبِرِّ وَٱلتَّقْوَىٰ ۖ وَلَا تَعَاوَنُوا۟ عَلَى ٱلْإِثْمِ وَٱلْعُدْوَٰنِ ۚ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ۖ إِنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ ﴿٢﴾﴾ [سورة المائدة من الآية: ٢]

"(Ey mü'minler! Kendi aranızda) **iyilik ve takvâda birbirinizle yardımlaşın.** (Allah'a isyan ve haddi aşmak gibi) **günah ve düşmanlıkta birbirinizle yardımlaşmayın.Allah'a karşı gelmekten sakının! Çünkü Allah'ın cezâsı çok çetindir.**"[2]

Şeyhulislâm İbn-i Teymiyye'nin -Allah ona rahmet etsin- 'İktidâu's-Sırâti'l-Mustakîm' adlı kitabına dönmenizi tavsiye ederiz. Çünkü bu kitap, bu konuda çok faydalıdır.

Muvaffakiyet, yalnızca Allah Teâlâ'dandır.

Allah Teâlâ, Peygamberimiz Muhammed'e, âile halkına ve ashâbına salât ve selâm eylesin.[3]

---

[1] İmam Ahmed;hadis no: 2/50. Ebu Davud; hadis no: 4/314. İbn-i Teymiyye, "İktidâu's-Sıratı'l-Mustakîm"; c: 1, s: 279'da hadisinin senedinin ceyyid-iyi olduğunu söylemiştir. Suyutî de "el-Câmiu's-Sağîr"; hadis no: 5893'de hadisin hasen olduğunu belirtmiştir.

[2] Mâide Sûresi: 2

[3] İlmî Araştırmalar ve Fetvâ Dâimî Komitesi Fetvâları; fetvâ no: 2540

Soru:

Kendimize çekmek ve onların da bizim kutlamalarımıza katılmaları için müslüman olmayanların (gayr-i müslimlerin) kutlamalarına katılabilir miyiz (katılmamız câiz midir?)

Cevap:

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Bu kutlamalar, kâfirlerin ve müşriklerin bayramları ise, bu takdirde onların bu bid'at bayramlarına katılmak câiz değildir. Çünkü onların bayramlarına katılmak; günah ve düşmanlıkta yardımlaşmak demektir. Aynı şekilde onların bayramlarına katılmak; kâfirlere benzemeye çalışmanın şekillerinden birisidir ki, dînimiz, kâfirlere benzemeyi yasaklamıştır.

Nitekim Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

((مَنْ تَشَبَّهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ.)) [رواه أبو داود وأحمد]

"**Her kim, bir topluluğa** (kavme) **benzerse** (onların giyindiği gibi giyinirse, gittiği yolda giderse ve onların işlediği fiilleri işlerse, günah ve sevap bakımından) **o da onlardandır.**"[1]

Ömer b. Hattâb da -Allah ondan râzı olsun- şöyle derdi:

((اِجْتَنِبُوا أَعْدَاءَ اللهِ فِي عِيدِهِمْ.)) [رواه البيهقي في سننه (٩٣٤٩) بإسناده عن البخاري ، كتاب الجزية ، باب كراهية الدخول على أهل الذمة في كنائسهم]

"**Bayramlarına katılma konusunda Allah'ın düşmanlarından kaçının** (onlardan uzak durun)."[2]

Örneğin eğer ziyâfete katılım, erkeklerle kadınların karışık olması veya içki, domuz eti, dans ve müzik gibi, dînen yasak olan şeyler içermiyorsa ve ziyâfete katılım o kâfirlere sevgi ve muhabbet beslemeye vesile olmayacaksa, bu takdirde onların dâvetine icâbet etmekte bir sakınca yoktur. Ziyâfete katılan bu kimse, oradaki kâfirlere İslâm dînini tebliğ etmeye çalışmalıdır.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- yahudilerden bazı kimselerin dâvetlerine icâbet etmiştir.

Allah Teâlâ en iyi bilendir.

---

[1] İmam Ahmed;hadis no: 2/50. Ebu Davud; hadis no: 4/314. İbn-i Teymiyye, "İktidâu's-Sıratı'l-Mustakîm"; c: 1, s: 279'da hadisinin senedinin ceyyid/iyi olduğunu söylemiştir. Suyutî de "el-Câmiu's-Sağîr"; hadis no: 5893'de hadisin hasen olduğunu belirtmiştir.

[2] Hadisi, senediyle Buhârî'den, Beyhakî; 'Sünen'; c: 9, s: 243'de, 'Cizye Kitabı, Zimmet ehlinin kiliselerine girmenin çirkinliği babı'nda rivâyet etmiştir.

Soru:

Benim annem, babam ve kardeşlerim, müslüman değiller ve ısrarla doğum günümü kutlamakta,bu münâsebetle bana mesaj yollayıp telefon etmekte ve doğum günü şarkıları söylemektedirler. Buna karşılık ben de onlara; bu günün (doğum günümün) diğer günlerden farksız olduğunu söyledim.

Âile fertleri arasında yalnızca ben müslümanım ve müslüman bir erkekle evliyim. Âilemden uzak bir yerde Kanada'nın başka bir bölgesinde yaşamaktayım. Bu yıl, doğum günümden dolayı telefonlara cevap vermemek için telefonun fişini çektim.

Bundan dolayı ne yapmalıyım?

Cevap:

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Kıymetli bacım!

Bu dîn üzere sâbit kalmanızdan, bid'atlar ve şirkten uzak durmanızdan dolayı sizi tebrik ederiz. Allah Teâlâ'dan, sizi bu dîn üzere sâbit kılmasını ve cennetine girdirmesini dileriz. Şüphesiz ki O, duâları işiten ve duâlara icâbet edendir.

Kıymetli bacım!

Müşriklerin bayramlarını kutlamamaya çok gayret göstermelisiniz. Çünkü müşriklerin bayramlarını kutlamak; onlara benzemeye çalışmaktır. Bunun anlamı ise; onların bâtıl olan şeylerini kabul etmek demektir. Âilenizin sizi tekrar aramamaları için, onların telefonlarına niçin cevap vermediğinizi bilmeleri (bunu onlara haber vermeniz) daha güzel olur.

Allah Teâlâ'dan sebât dileyin.

Allah Teâlâ, sevdiği ve hoşnut olduğu şeylerde sizi muvaffak kılsın.

Allah Teâlâ en iyi bilendir.

Soru:

Gayri müslimler, yeni yıl münâsebetiyle: "Yeni yılınız kutlu olsun" veya " Yeni yılda en iyi dileklerimi sunarım" gibi sözlerle beni kutladıkları zaman onlara: "Ben de size aynısını dilerim" diye cevap vermem câiz midir?

Cevap:

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Noel yortusu (Yılbaşı) ve başka bayramları münâsebetiyle kâfirleri kutlamak câiz değildir. Aynı şekilde bu bayramlar münâsebetiyle bizi kutladıkları zaman onlara cevap vermemiz de câiz değildir. Çünkü bu bayramlar, dînimizde meşrû olan bayramlar değildir. Onların kutlamalarına cevap vermek, bu bayramları kabul ve itiraf etmek demektir.

Müslümanın, dîni ile izzet ve şeref duyması, onun hükümleriyle iftihar etmesi, gayr-i müslimleri Allah Teâlâ'nın dînine dâvet etmesi ve bu dîni onlara tebliğ etmesi gerekir.

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn'e -Allah ona rahmet etsin-:

- Noel Yortusu münâsebetiyle kâfirleri kutlamanın hükmü nedir?

- Bizi kutladıkları zaman onlara nasıl cevap vermeliyiz?

- Kâfirlerin bayram münâsebetiyle şenlikler düzenledikleri yerlere gitmek câiz midir?

- Bir insan, yukarıda zikredilen şeylerden birisini kasıtsız olarak yaparsa günahkâr olur mu? Bunu yapmasının sebebi; pohpohlama (dalkavukluk), utangaçlık veya mahcup duruma düşmemek gibi sebeplerle yapmışsa günahkâr olur mu?

Bu konuda kâfirlere benzemeye çalışmak câiz midir?

Gibi konular hakkında sorulduğunda o bunlara şöyle cevap vermiştir:

"Noel Yortusu veya başka dînî bayramları münâsebetiyle kâfirleri kutlamak (tebrik etmek), ittifakla haramdır.

Nitekim İbn-i Kayyim -Allah ona rahmet etsin- "Zimmet Ehli İle İlgili Hükümler" adlı kitabında böyle nakletmiş ve şöyle demiştir:

"Küfrün sembollerine has olan bayramları kutlamaya gelince, bu ittifakla haramdır.

Örneğin: Kâfirlerin bayramlarını ve oruçlarını kutlayıp: "Bayramınız mübarek olsun" veya "Bu bayramda mutlu olasın" demek gibi.

Bunu söyleyen kimse, kâfir olmaktan kurtulsa bile, söylediği bu söz, haram olan şeylerdendir. Bu davranış; kâfirin haç'a (istavroz'a) secde etmesini kutlamanla aynı mesâbededir.Hatta bu davranış, Allah katında daha büyük günah ve içki içmeyi, cana kıymayı ve zinâ işlemeyi kutlamandan daha şiddetlidir.Dîne değer vermeyen birçok kimsenin bu hataya düşmekte ve işlediği çirkin fiilin farkına bile varmamaktadır. Kim, bir

insanı, günah veya bid'attan veyahut da küfürden dolayı kutlarsa, hiç şüphe yok ki, Allah Teâlâ'nın azabına ve gazabına kendisini maruz bırakmış olur."

İbn-i Kayyim'in -Allah ona rahmet etsin- zikrettiği, dînî bayramları münâsebetiyle kâfirleri kutlamanın haramlılığının bu mesâbede oluşunun sebebi; çünkü bu davranışta, kâfirlerin üzerinde bulundukları küfrün şiârını kabul etmek ve bu konuda onlara rızâ göstermek vardır. Bu küfre kendisi râzı olmasa bile,müslümanın, kâfirlerin sembollerine rızâ göstermesi ve bu sembolleri kutlaması haramdır. Çünkü Allah Teâlâ buna asla râzı olmaz.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ إِن تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنكُمْ وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَإِن تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ ... ﴾

[سورة الزمر من الآية: ٧]

"(Ey insanlar!Rabbinizi) **inkâr ederseniz,**(O'na îmân etmez ve Rasûlüne uymazsanız), **O size muhtaç değildir.**(O'nun size bir ihtiyacı yoktur, fakat siz O'na muhtaçsınız). **O, kullarının kâfir olmalarına râzı olmaz** (olmalarını da emretmez). (Ancak size bahşettiği nimetlere) **şükrederseniz, ona râzı olur.**"[1]

Yine Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿ ... الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا ... ﴾ [سورة المائدة من الآية: ٣]

"**Bugün size dîninizi** (zaferi gerçekleştirmek ve şeriatını tamamlamak sûretiyle) **kemâle erdirdim.** (Sizi câhiliye karanlığından İslâm nûruna çıkarmak sûretiyle) **üzerinize nimetimi tamamladım ve dîn olarak da size İslâm'ı seçtim** (râzı oldum)."[2]

İster aynı işyerinde çalışan kimseler olsun, isterse olmasın, bayramlarından dolayı kâfirleri kutlamak, haramdır.

Kâfirler, kendi bayramları münâsebetiyle bizi kutladıkları zaman bile onlara cevap vermemeliyiz. Çünkü bu bayramlar, bizim bayramlarımız değildir. Yine bu bayramlar, Allah Teâlâ'nın râzı olduğu bayramlar değildir.Çünkü bu bayramlar,ya onların dînlerine sonradan sokulan (bid'at) bayramlardır ya da aslen meşrû olup, fakat Allah Teâlâ'nın Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- ile bütün yaratılmışlara gönderdiği İslâm dîni ile hükümleri ortadan kaldırılan bayramlardır.

Nitekim Allah Teâlâ onlar hakkında şöyle buyurmuştur:

---

[1] Zümer Sûresi: 7

[2] Mâide Sûresi: 3

﴿ وَمَن يَبْتَغِ غَيْرَ ٱلْإِسْلَٰمِ دِينًا فَلَن يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي ٱلْءَاخِرَةِ مِنَ ٱلْخَٰسِرِينَ ﴿٨٥﴾ ﴾

[سورة آل عمران الآية: ٨٥]

"Kim, İslâm'dan başka bir dîn isterse, o dîn ondan asla kabul olunmayacaktır.Ve o, âhirette hüsrâna uğrayanlardan olacaktır."[1]

Müslümanın, bu münâsebetle onların dâvetlerine icâbet etmesi, haramdır. Çünkü onların dâvetine icâbet etmek, onlarla birlikte bayramlarına katılmayı içerdiğinden dolayı bunun günahı, onların bayramlarını kutlamaktan daha büyüktür.

Aynı şekilde müslümanların, bu münâsebetle merasimler düzenleyerek kâfirlere benzemeleri veya onlarla karşılıklı hediyeleşmeleri veya tatlılar ve yemekler hazırlayıp dağıtmaları veyahut da işi bırakmaları da haramdır.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

((مَنْ تَشَبَّهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ.)) [رواه أبو داود وأحمد]

"Her kim, bir topluluğa (kavme) **benzerse** (onların giyindiği gibi giyinirse, gittiği yolda giderse ve onların işlediği fiilleri işlerse, günah ve sevap bakımından) **o da onlardandır."[2]**

Şeyhulislâm İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Bazı bayramlarında kâfirlere benzemek, üzerinde bulundukları bâtıl inançları sebebiyle onların kalplerinin sevinmelerini gerektirir. Belki de, fırsatı değerlendirmelerine ve zayıf îmânlı kimseleri kullanmalarına sevk eder."[3]

Kim, bunlardan bir şeyi yaparsa, ister bunu onlara şirin görünmek için, ister onlara yaranmak için, ister utandığı için, isterse herhangi bir sebepten dolayı yapsın, bu kimse günahkârdır.Çünkü bu davranış, Allah'ın dîninde yağcılıktır ve kâfirlerin kalplerini güçlendirme ve dînleriyle iftihar etmelerinin sebeplerinden birisidir.

Allah Teâlâ'dan, müslümanları dînleriyle güçlü ve aziz kılmasını, dînlerinde onlara sebât göstermesini ve düşmanlarına karşı onları muzaffer kılmasını dileriz. Şüphesiz ki O, güçlü ve azizdir."[4]

Allah Teâlâ en iyi bilendir.

---

[1] Âl-i İmrân Sûresi: 85

[2] İmam Ahmed; hadis no: 2/50. Ebu Davud; hadis no: 4/314. İbn-i Teymiyye, "İktidâu's-Sıratı'l-Mustakîm"; c: 1, s: 279'da hadisinin senedinin ceyyid-iyi olduğunu söylemiştir. Suyutî de "el-Câmiu's-Sağîr"; hadis no: 5893'de hadisin hasen olduğunu belirtmiştir.

[3] İktidâu's-Sırâti'l-Mustakîm

[4] Mecmû'u Fetâvâ ve Rasâili'ş-Şeyh İbn-i Useymîn; c: 3, s: 44

Soru:

Hıristiyan bir arkadaşımızın kendi doğum günü münâsebetiyle veya noel bayramı veyahut da yılbaşı münâsebetiyle hazırlayıp bize takdim ettiği ve içerisinde pirinç pilavı, koyun eti veya tavuk eti bulunan yemekten veyahut da bu münasebetle hazırlanan kekten yemenin hükmü nedir?

Örneğin: Yeni yılınız kutlu olsun veya mutlu yıllar demek yerine, inşaallah bu yıl başarılı olmaya devam edersiniz (bu yıl başarınızın devamını dilerim) demek gibi, bu hıristiyan arkadaşımızı, sözlü olarak tebrik etmenin hükmü konusundaki görüşünüz nedir?

Cevap:

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Müslümanın, yahudi ve hıristiyanların bayramları münasebetiyle hazırladıkları veya kendisine hediye ettikleri yiyecekten yemesi câiz değildir. Çünkü bu davranış, bu çirkin amelde yahudi ve hıristiyanlara yardım etmek ve bunu onlarla paylaşmak demektir.

Aynı şekilde müslümanın, yahudi ve hıristiyanların bayramlarını, hangi şekilde olursa olsun, tebrik etmesi câiz değildir. Çünkü bu davranış, onların bayramlarını kabul ve ikrar etmek, onların bu davranışlarına ses çıkarmamak, dînî sembollerini açıkça ifâde etmelerine yardımcı olmak, bid'atlerini yaymak ve bayramlarında onların sevinçlerine ortak olmak demektir. Çünkü onların bayramları, bid'at bayramlardır ve İslâm'ın kabul etmediği bâtıl ve bozuk bir akideyle bağlantılıdır.

Allah Teâlâ en iyi bilendir.

Soru:

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in doğum gününü (Mevlid-i Nebevî'yi) kutlamak, çocukların doğum günlerini kutlamak, anneler gününü kutlamak, ağaç haftasını kutlamak ve millî günleri (kurtuluş bayramını) kutlamak gibi birtakım bayramları kutlamanın dînî hükmü nedir?

Cevap:

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Birincisi:

Bayram; insanların, alışılagelmiş bir şekilde yılda veya ayda veyahut da haftada tekrar edip gelmesiyle belirli bir zamanda toplanma ve biraraya gelme anlamını ifâde eder. Dolayısıyla bayram, birçok şeyi biraraya getirir ki, bunlardan bazıları şunlardır:

- Bayram, yılda bir defa tekrar eden Ramazan bayramı gibi, haftada bir defa tekrar eden Cuma günü gibi tekrar eden gündür.

- Bayram, o günde toplanılan ve biraraya gelinen gündür.

- Bayram, o günde birtakım ibâdetlerin ve amellerin yerine getirildiği gündür.

İkincisi:

Yukarıda saydığımız günlerden olup da o günde ibâdet etmek ve Allah Teâlâ'ya yakınlaşmak veya o günde sevap kazanmak amacını taşıyorsa veyahut da o günde kâfirlerden olan câhiliye topluluklarına benzemek amacını taşıyorsa, bu takdirde bu davranış, dîne sonradan yerleştirilen ve dînimizce yasaklanmış bir bid'at sayılır.

Bu davranış, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in şu emrine girmektedir:

((مَنْ أَحْدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ)) [متفق عليه]

"Her kim, bu işimizde (dînimizde) **onda olmayan bir şeyi ona ihdâs eder** (açık veya gizli Kur'an ve sünnette aslı olmayan bir şey getirir)**se, o ihdâs ettiği şey, kendisine reddolunmuştur** (bâtıldır).**"**[1]

Buna örnek olarak şunları verebiliriz:

- Mevlid-i Nebevî'yi kutlama işinde, Allah Teâlâ'nın izin vermediği bir ibâdeti dîne yerleştirme ve hristiyanlar gibi kâfir topluluklara benzeme sözkonusudur.

- Anneler gününü kutlama ile millî günü (kurtuluş bayramını) kutlamada ise, kâfirlere benzeme sözkonusudur.

Bu günlerden olup da ümmetin menfaati için onların işlerini düzene koyup kontrol altına almak, eğitim-öğretim yılını düzenlemek ve memurların çalışma günlerini düzenlemek gibi, temelinde Allah Teâlâ'ya yakınlaşma olmayan, ibâdet etmeye ve onları yüceltmeye iletmeyen günler olursa, bu takdirde bu günler, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in şu sözünü içermez:

((مَنْ أَحْدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ)) [متفق عليه]

"Her kim, bu işimizde (dînimizde) **onda olmayan bir şeyi ona ihdâs eder** (açık veya gizli Kur'an ve sünnette aslı olmayan bir şey getirir)**se, o ihdâs ettiği şey, kendisine reddolunmuştur** (bâtıldır).**"**[2]

Bu günlerde herhangi bir sakınca yoktur, aksine bu günler, meşrû günlerdir.

Başarı, Allah Teâlâ'dandır.

---

[1] Buhârî ve Müslim

[2] Buhârî ve Müslim

Allah Teâlâ, Peygamberimiz Muhammed'e, âile halkına ve ashâbına salât ve selâm eylesin.[1]

✿ ✿ ✿ ✿ ✿ ✿

Soru:

Hıristiyanların bayramlarında hazır bulunmak (bayramlarına katılmak) ve bu münâsebetle onları tebrik etmek (kutlamak) câiz midir?

Cevap:

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Değerli âlim İbn-i Kayyim -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Müslümanların, müşriklerin bayramlarında hazır bulunmaları (onların bayramlarına katılmaları), ilim ehli olan âlimlerin oybirliğiyle haramdır. Nitekim dört mezhebe mensup fakih âlimler bunu açıkça ifâde etmişlerdir...

Ömer b. Hattâb'tan -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

((لاَ تَدْخُلُوا عَلَى الْمُشْرِكِينَ فِي كَنَائِسِهِمْ يَوْمَ عِيدِهِمْ ، فَإِنَّ السَّخْطَةَ تَنْزِلُ عَلَيْهِمْ.)) [رواه البيهقي بإسناد صحيح]

"Bayram günlerinde, kiliselerinde müşriklerin yanlarına girmeyin. Çünkü Allah'ın lâneti, onların üzerlerine inmektedir."[2]

Ömer b. Hattâb -Allah ondan râzı olsun- yine şöyle demiştir:

((اِجْتَنِبُوا أَعْدَاءَ اللهِ فِي عِيدِهِمْ.)) [رواه البيهقي في سننه (٩/٢٣٤) بإسناده عن البخاري ، كتاب الجزية ، باب كراهية الدخول على أهل الذمة في كنائسهم]

"Bayramlarına katılma konusunda Allah'ın düşmanlarından kaçının (onlardan uzak durun)."[3]

Abdullah b. Amr'dan -Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

---

[1] İlmî Araştırmalar ve Fetvâ Dâimî Komitesi Fetvâları; c: 3, s: 59

[2] Beyhakî, sahih bir isnadla rivâyet etmiştir.

[3] Hadisi, senediyle Buhârî'den, Beyhakî; 'Sünen'; c: 9, s: 243'de, 'Cizye Kitabı, Zimmet ehlinin kiliselerine girmenin çirkinliği babı'nda rivâyet etmiştir.

((مَنْ مَرَّ بِبِلَادِ الْأَعَاجِمِ (وفي رواية: بَنَى بِأَرْضِ الْمُشْرِكِينَ) فَصَنَعَ نَيْرُوزَهُمْ وَمِهْرَجَانَهُمْ، وَتَشَبَّهَ بِهِمْ حَتَّى يَمُوتَ وَهُوَ كَذَلِكَ، حُشِرَ مَعَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ.)) [رواه البيهقي بإسناد جيد]

"Her kim, Acemlerin ülkesinden geçerse (başka bir rivâyette: Müşriklerin toprağında /diyârında ikâmet ederse)**, onlarla beraber onların Nevruz ve Mihrecân bayramlarını kutlar ve ölünceye kadar bu hâl üzere onlara benzerse, kıyâmet günü onlarla beraber haşrolur."**[1]

Soru:

Bayramlarında: "Size mutlu yıllar temennî ederiz" diyerek kâfirleri kutlamanın hükmü nedir?

Biz, sadece onların iyi olmalarınızı temennî ediyoruz. Çünkü onlar, dînimiz konusunda bize eziyet etmiyorlar. Bazı hocalar tarafından iddiâ edildiği gibi amacımız; şirklerinden dolayı onları kutlamak değildir.

Cevap:

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Bayramlarında hıristiyanları kutlama konusunda sakıncalı olan şeyler; içten olmasa bile zâhiren bayram münâsebetiyle onlara sevinç ve mutluluk duyduğunu göstermek, onları pohpohlamak (onlara şirin görünmek için samimi olmayan iltifatlarda bulunmak) ve bayramda yaptıklarını onaylamaktır.

Her ne şekilde olursa olsun, hıristiyanların bayramlarına katılan ve bayramlarında yapılanları onaylayan herkes için hüküm aynıdır, haramdır.

Tıpkı (bayram münâsebetiyle) hediye almak,sözlü olarak (bayramı) kutlamak (tebrik etmek), işi bırakmak (o günü tatil ilan etmek/yılbaşı tatili gibi), (bu güne özel) yemekler hazırlamak, bayram geleneklerinden olan oyun ve eğlence yerlerine gitmek gibi...

Sözün zâhirine aykırı olan niyet, onun hükmünü haramlılıktan câiz olmaya taşımaz (yani niyetin iyi olması, o işi câiz kılmaz).Bu amellerin zâhiri, haram demek için yeterlidir.

Bilindiği gibi, bu konuda gevşek davranan ve bunu hafife alan insanların çoğu, hıristiyanların şirkine ortak olmayı kasdetmezler.Onları bu davranışa iten sebep; kimi zaman pohpohlama (koltuklama), kimi zaman ise utangaçlıktır.Oysa bâtıl üzere olanı pohpohlamak câiz değildir. Aksine münkeri reddetmek ve onu değiştirmeye çalışmak

[1] Beyhakî, ceyyid/iyi bir isnadla rivâyet etmiştir. "(Zimmet Ehl-i İle İlgili Hükümler; c 1, s: 723-724.

gerekir. Bayramlarında hıristiyanları pohpohlayan kimse, (hüküm olarak), hıristiyanların kilisesine giden ve onlarla birlikte kilisede duâ eden, sonra da içten değil de dış görünüşüyle onları pohpohladığını söyleyen (mazeret gösteren) kimse gibidir.

Şeyhulislâm İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Bayramlarına âit olan bir şeylerde hıristiyanlara benzemek, müslümanlara helal olmaz.

Tıpkı yiyecek, giyecek, boy abdesti alma, ateş yakma, geçim kaynağı olan bir geleneği veya ibâdeti tatil etme gibi...

Müslümanların, bu münâsebetle ziyâfet vermeleri, hediye alıp-vermeleri, bayramın ihyâ edilmesine yardım eden (çam, mum ve hindi gibi) şeyleri satmaları, bu bayramlarda çocukların oyun ve eğlence yerlerine gitmelerini sağlamaları (buna imkân vermeleri) ve bu günde süslenmeleri (yeni giysiler giymeleri) helal olmaz.

Sözün özü:

Müslümanların, hıristiyanların bayramlarının şiârından olan bir şeyle tahsis etme hakları yoktur.Aksine hıristiyanların bayram günü, müslümanların nezdinde haftanın diğer günleri gibi olmalıdır.Müslümanlar bu günü, hıristiyanların hasletlerinden olan bir şeyle tahsis edemezler. Fakat müslümanlar bu günde kasıt olmaksızın bir şey elde ederlerse, selef ve haleften bazı kimseler, bunu kerih görmüşlerdir. Müslümanların, hıristiyanların bayramlarını yukarıda zikredilen şeylerden birisiyle tahsis etmelerine gelince, bunun haram olduğu konusunda âlimler arasında hiçbir görüş ayrılığı yoktur. Hatta âlimlerden bir grup, küfrün şiârını yüceltmek ve ona tâzim göstermek içerdiğinden dolayı bu şeyleri yapanın kâfir olduğu görüşüne varmıştır.

Başka bir grup ise şöyle demiştir:

Her kim, (dağdan veya yüksek yerden) yuvarlanarak ölmek üzere olan hayvanı hıristiyanların bayram gününde keserse, sanki bir domuzu kesmiş gibi olur.

Abdullah b. Amr b. el-Âs -Allah ondan ve babasından râzı olsun- bu konuda şöyle demiştir:

((مَنْ تَأَسَّى بِبِلاَدِ الْأَعَاجِمِ، وَصَنَعَ نَيْرُوزَهُمْ وَمِهْرَجَانَهُمْ، وَتَشَبَّهَ بِهِمْ حَتَّى يَمُوتَ وَهُوَ كَذَلِكَ، حُشِرَ مَعَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ.)) [رواه البيهقي بإسناد جيد]

"Her kim, Acemlerin ülkesindeki insanları örnek alırsa, onlarla beraber onların Nevruz ve Mihrecân bayramlarını kutlar ve ölünceye kadar bu hâl üzere onlara benzerse, kıyâmet günü onlarla beraber haşrolur."[1]

---

[1] Beyhakî, ceyyid/iyi bir isnadla rivâyet etmiştir." (Zimmet Ehl-i İle İlgili Hükümler; c 1, s: 723-724.

Mü'minlerin emiri Ömer b. Hattab ve sahâbe -Allah onlardan râzı olsun- ile diğer müslüman imamlar, müslümanların diyârında kendi bayramlarının şiârını göstermemelerini, fakat evlerinde gizlice yapabileceklerini hıristiyanlara şart koşmuşlardır.

Seleften birden fazla kimse, Allah Teâlâ'nın:

﴿ وَٱلَّذِينَ لَا يَشۡهَدُونَ ٱلزُّورَ وَإِذَا مَرُّواْ بِٱللَّغۡوِ مَرُّواْ كِرَامٗا ٧٢ ﴾

[سورة الفرقان الآية:٧٢]

"Onlar ki; yalan yere şâhitlik etmezler. Boş ve kötü lakırdıya rastladıkları zaman, yüz çevirip vakarla geçerler."[1]

﴿ وَٱلَّذِينَ لَا يَشۡهَدُونَ ٱلزُّورَ ... ﴾ [سورة الفرقان الآية:٧٢]

Onlar ki; kâfirlerin bayramlarında hazır bulunmazlar."

Şeklinde tefsir etmişlerdir.

Bu emir, hiçbir şey yapmadan sadece onların bayramlarında hazır bulunmak için ise, onların bayramlarının özelliklerinden olan birtakım fiilleri yapması nasıl olur?

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

((مَنْ تَشَبَّهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ.)) [رواه أبو داود وأحمد]

"**Her kim, bir topluluğa** (kavme) **benzerse** (onların giyindiği gibi giyinirse, gittiği yolda giderse ve onların işlediği fiilleri işlerse, günah ve sevap bakımından) **o da onlardandır.**"[2]

Başka bir rivâyette şöyle buyurmuştur:

((لَيْسَ مِنَّا مَنْ تَشَبَّهَ بِغَيْرِنَا لَا تَشَبَّهُوا بِالْيَهُودِ وَلَا بِالنَّصَارَى...))

[رواه الترمذي]

"**Bizden** (müslümanlardan) **başkasına benzeyen, bizden** (müslümanlardan) **değildir. Yahudi ve hıristiyanlara benzemeyin...**"[3]

Gelenek ve göreneklerden olsa bile, yahudi ve hıristiyanlara benzeme konusunda tehdit böyle ise, benzemekten daha kötü olan şeylerde durum nice olur?

---

[1] Furkan Sûresi: 72

[2] İmam Ahmed;hadis no: 2/50. Ebu Davud; hadis no: 4/314. İbn-i Teymiyye, "İktidâu's-Sıratı'l-Mustakîm"; c: 1, s: 279'da hadisinin senedinin ceyyid-iyi olduğunu söylemiştir. Suyutî de "el-Câmiu's-Sağîr"; hadis no: 5893'de hadisin hasen olduğunu belirtmiştir.

[3] Tirmizî, hadis ceyyid'dir

İmamların çoğunluğu, Allah Teâlâ'dan başkası adına boğazlanan ve dikili taşlar üzerine kesilen hayvan olarak gördükleri için, hıristiyanların bayramlarında kestikleri kurbanların etlerinden yemeği mekruh -ya tahrimen mekruh, ya da tenzihen mekruh- görmüşlerdir.

Yine, hediye almakla veya onlara bir şey satmakla bayramlarında hıristiyanlara yardım etmeyi yasaklamışlar ve şöyle demişlerdir:

"Bayramlarının yararına olan bir şeyi hıristiyanlara satmaları, müslümanlara helal olmaz. Onlara et, kan ve elbise satmaları ve onlara ödünç binit (araç) vermeleri helal olmaz. Onların dîninden olan bir şeyde onlara yardım edemezler. Çünkü bu davranış; onların şirkini yüceltmek, ona tâzim göstermek ve küfürlerine yardım etmektir. Müslüman devlet başkanlarının da müslümanları bunları yapmaktan yasaklamaları gerekir.

Çünkü Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿...وَتَعَاوَنُوا۟ عَلَى ٱلْبِرِّ وَٱلتَّقْوَىٰ ۖ وَلَا تَعَاوَنُوا۟ عَلَى ٱلْإِثْمِ وَٱلْعُدْوَٰنِ ۚ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ۖ إِنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ ٢﴾ [سورة المائدة من الآية: ٢]

"(Ey mü'minler! Kendi aranızda) **iyilik ve takvâda birbirinizle yardımlaşın.** (Allah'a isyan ve haddi aşmak gibi) **günah ve düşmanlıkta birbirinizle yardımlaşmayın.Allah'a karşı gelmekten sakının! Çünkü Allah'ın cezâsı çok çetindir.**"[1]

Ayrıca içkiyi sıkmak veya onu hazırlamak gibi, hıristiyanların içki içmelerine yardım etmek, müslümana helal olmaz. Böyle olduğuna göre, küfrün şiârından olan bir şeyi yapması nasıl olur?

İçki içmeleri için hıristiyanlara yardım etmesi müslümana helal olmadığına göre, bunu kendisinin yapması nasıl olur?"[2]

Sitemizde bu konuyu ve haram oluşunun nedenlerini açıklayan birçok sorunun cevabı daha önce geçmişti.

Allah Teâlâ en iyi bilendir.

Soru:

Kâfirlerin bayramlarını kutlamanın hükmü nedir?

Cevap:

---

[1] Mâide Sûresi: 2

[2] Mecmû'u'l-Fetâvâ; c: 25, s: 329-330.İktidâu's-Sırâti'l-Mustakîm; c: 1, s: 271.

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Kâfirlerin, "İsa'nın doğum günü" (Krismıs) diye bilinen yılbaşı bayramı ile başka dînî bayramlarını kutlamak, ittifakla haramdır. Nitekim İbn-i Kayyim -Allah ona rahmet etsin- bunu, "Ahkâmu Ehli'z-Zimme" adlı kitabında nakletmiş ve şöyle demiştir:

"Küfrün sembolleri olan ve onlara âit olan şeyleri kutlamak, ittifakla haramdır. Örneğin bir kimsenin onların bayramlarını ve oruçlarını tebrik ederek: Bayramınız kutlu olsun veya bu bayram ile huzur içerisinde olasınız, demesi gibi. Böyle diyen kimse, küfürden kurtulsa bile, bunu söylemesi haramdır. Çünkü bu haraket, haça secde etmesinden dolayı onu kutlama mesâbesindedir. Hatta bu, Allah Teâlâ katında ondan daha büyük bir günah, içki içmekten, insan öldürmekten ve zinâ etmekten daha şiddetlidir. Dîne değer vermeyen pek çok kimse böyle duruma düşmekte ve yaptığı hareketin ne kadar çirkin olduğunu bilmemektedir. Bir kulu, onun işlediği bir günah veya bid'at veyahut da küfrüyle kutlayan kimse, hiç şüphesiz Allah Teâlâ'nın gazabına maruz kalmış olur."

Kâfirlerin dîni bayramlarını kutlamanın haramlığı ve İbn-i Kayyim'in zikrettiği mesâbede oluşunun sebebi; çünkü kendisi bu küfre râzı olmasa bile, böyle yapmakla onların üzerinde bulundukları küfür sembollerini onaylamış ve onlara râzı olmuş demektir. Fakat müslümanın kâfirlerin sembollerine râzı olması veya onları bu sembollerle kutlaması haramdır.Çünkü Allah Teâlâ bunlara asla râzı olmaz.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ إِن تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنكُمْ ۖ وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ ۖ وَإِن تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ ۗ... ﴾

[سورة الزمر من الآية: ٧]

"(Ey insanlar!Rabbinizi) **inkâr ederseniz,** (O'na îmân etmez ve Rasûlüne uymazsanız), **O size muhtaç değildir.** (O'nun size bir ihtiyacı yoktur, fakat siz O'na muhtaçsınız). **O, kullarının kâfir olmalarına râzı olmaz** (olmalarını da emretmez). (Ancak size bahşettiği nimetlere) **şükrederseniz, ona râzı olur.**"[1]

Yine, Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿ ... الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا ۚ ... ﴾ [سورة المائدة من الآية: ٣]

---

[1] Zümer Sûresi: 7

"**Bugün size dîninizi** (zaferi gerçekleştirmek ve şeriatını tamamlamak sûretiyle) **kemâle erdirdim.**(Sizi câhiliye karanlığından İslâm nûruna çıkarmak sûretiyle) **üzerinize nimetimi tamamladım ve dîn olarak da size İslâm'ı seçtim** (râzı oldum)."[1]

Kendisiyle ister aynı işyerinde olsunlar veya olmasınlar,kâfirlerin bayramını kutlamak haramdır.

Kâfirler, bize kendi bayramlarını kutlamaya ortak etmek istedikleri zaman onlara cevap vermemeliyiz.Çünkü bayramları, bizim bayramlarımız değildir ve onların bayramları, Allah Teâlâ'nın râzı olmadığı bayramlardır. Ayrıca bu bayramlar, dînlerine ya sonradan sokulmuş bid'atlardır ya da dînlerince meşru olup da, Allah Teâlâ'nın cinlerin ve insanların hepsine birden gönderdiği Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in dîni İslâm ile hükmü ortadan kaldırılan bayramlardır.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ وَمَن يَبْتَغِ غَيْرَ ٱلْإِسْلَـٰمِ دِينًا فَلَن يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِى ٱلْـَٔاخِرَةِ مِنَ ٱلْخَـٰسِرِينَ ﴿٨٥﴾ ﴾

[سورة آل عمران الآية: ٨٥]

"**Kim, İslâm'dan başka bir dîn isterse, o dîn ondan asla kabul olunmayacaktır.Ve o, âhirette hüsrâna uğrayanlardan olacaktır.**"[2]

Bir müslümanın, onların bu merasimi ile dâvetine icâbet etmesi, haramdır. Çünkü bu hareket, onların bayramını kutlamaktan daha büyüktür. Zirâ hem onların bayramını kutlamış, hem de onların merasimine iştirak etmiş olur.

Aynı şekilde bayram dolayısıyla törenler düzenlemek sûretiyle kâfirlere benzemeleri, karşılıklı hediyeler alıp vermeleri, tatlılar dağıtmaları, tabaklarda yemekler dağıtmaları veya o günde işi tatil etmeleri, müslümanların üzerine haramdır.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

((مَنْ تَشَبَّهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ.)) [رواه أبو داود وأحمد]

"**Her kim, bir topluluğa** (kavme) **benzerse** (onların giyindiği gibi giyinirse, gittiği yolda giderse ve onların işlediği fiilleri işlerse, günah ve sevap bakımından) **o da onlardandır.**"[3]

Şeyhulislâm İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin-, "İktidâu's-Sırâti'l-Mustakîm Muhâlefetu Ashâbi'l-Cehîm" adlı kitabında şöyle demiştir:

---

[1] Mâide Sûresi: 3

[2] Âl-i İmrân Sûresi: 85

[3] İmam Ahmed;hadis no: 2/50. Ebu Davud; hadis no: 4/314. İbn-i Teymiyye, "İktidâu's-Sıratı'l-Mustakîm"; c: 1, s: 279'da hadisinin senedinin ceyyid-iyi olduğunu söylemiştir. Suyutî de "el-Câmiu's-Sağîr"; hadis no: 5893'de hadisin hasen olduğunu belirtmiştir.

"Bazı bayramlarında kâfirlere benzemek, inandıkları bâtıl inançlarında kalplerine sevinç ve mutluluk girmesini gerektirir. Belki de onların bu hareketi fırsat bilmeleri ve zayıfları ezmeleri konusunda cesâretlendirir."

Kim bunlardan (yukarıda sağdığımız şeylerden) birisini yaparsa, ister onlara şirin görünmek için yapsın, ister sevgi ve muhabbet beslemek için yapsın, isterse utandığından veyahut da başka sebeplerden dolayı yapsın, günah işlemiş olur.Çünkü bu hareket, Allah'ın dîninde yağcılık yapmak ve iki yüzlü davranmaktır.Yine bu hareket, kâfirlerin kalplerininin güç ve kuvvet kazanmasına ve dînleriyle övünmelerine sebep olur.

Allah Teâlâ'dan, müslümanları dînleriyle güçlü kılmasını, onları dînlerinde sâbit kılmasını ve düşmanlarına karşı onlara yardım etmesini niyaz ederiz. Zirâ O, güç ve kuvvet sahibidir.[1]

Soru:

Ben, müslümanlardan pek çok kimsenin, kâfirlerin, "İsa'nın doğum günü" (Krismıs) diye bilinen yılbaşı bayramı ile diğer bazı bayramlarını kutlama törenlerine katıldıklarını gördüm. Bu kutlama törenlerine katılmanın dînen câiz olmadığını anlara gösterebilmem için Kur'an ve sünnetten delil var mıdır?

Cevap:

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Kâfirlerin, "İsa'nın doğum günü" (Krismıs) diye bilinen yılbaşı bayramı ile diğer bayramlarına katılmak, şu yönlerden câiz değildir.

Birincisi:

Bu hareket, onlara benzemektir.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

((مَنْ تَشَبَّهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ.)) [رواه أبو داود وأحمد]

"Her kim, bir topluluğa (kavme) **benzerse** (onların giyindiği gibi giyinirse, gittiği yolda giderse ve onların işlediği fiilleri işlerse, günah ve sevap bakımından) **o da onlardandır."**[2]

Bu, büyük bir tehdittir.

---

[1] Mecmû'u Fetâvâ ve Resâili'ş-Şeyh İbn-i Useymîn; c: 3, s: 369.

[2] İmam Ahmed;hadis no: 2/50. Ebu Davud; hadis no: 4/314. İbn-i Teymiyye, "İktidâu's-Sıratı'l-Mustakîm"; c: 1, s: 279'da hadisinin senedinin ceyyid-iyi olduğunu söylemiştir. Suyutî de "el-Câmiu's-Sağîr"; hadis no: 5893'de hadisin hasen olduğunu belirtmiştir.

Abdullah b. Amr'dan -Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

((مَنْ بَنَى بِأَرْضِ الْـمُشْرِكِينَ، وَصَنَعَ نَيْرُوزَهُمْ وَمِهْرَجَـانَهُمْ، وَتَشَـبَّهَ بِهِـمْ حَتَّى يَمُوتَ حُشِرَ مَعَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ.)) [عون المعبود شرح سنن أبي داود]

"Kim, müşriklerin toprağında bir ev inşa eder, onların Nevruz bayramını ve şenliklerini kutlar, ölünceye kadar onlara benzerse, kıyâmet günü onlarla beraber haşrolur."[1]

İkincisi:

Kâfirlerin bayramlarına katılmak, onlara bir tür sevgi ve muhabbet beslemektir.

Oysa Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَتَّخِذُواْ ٱلْيَهُودَ وَٱلنَّصَٰرَىٰٓ أَوْلِيَآءَ ۘ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَآءُ بَعْضٍ ۚ وَمَن يَتَوَلَّهُم مِّنكُمْ فَإِنَّهُۥ مِنْهُمْ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٥١﴾ ﴾ [سورة المائدة الآية: ٥١]

"Ey îmân edenler! (Mü'minlere karşı) yahudî ve hıristiyanları dostlar edinmeyin. Onlar birbirlerinin dostlarıdır. (Onlar, mü'minlere dostluk beslemezler. Yahudîler, yahudîlere, hıristiyanlar da, hıristiyanlara dostluk beslerler. Ancak her ikisi de düşmanlıkta mü'minlere karşı birleşirler. Ey mü'minler! Oysa siz birbirinize yardım etmeye daha lâyıksınız.) Sizden kim onları dost edinirse, o da onlardandır. (Hüküm olarak onlar gibidir.) Şüphesiz ki Allah, (kâfirleri dost edinen) zâlimler topluluğunu asla doğru yola iletmez."[2]

Başka bir âyette şöyle buyurmuştur:

﴿ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَتَّخِذُواْ عَدُوِّى وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَآءَ تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِٱلْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُواْ بِمَا جَآءَكُم مِّنَ ٱلْحَقِّ ... ﴾ [سورة الممتحنة من الآية: ١]

"Ey îmân edenler! Benim de düşmanım, sizin de düşmanınız olanlara sevgi göstererek, gizli muhabbet besleyerek onları dostlar edinmeyin. Oysa onlar, size gelen gerçeği (Allah'a ve Rasûlüne îmân etmemişler, Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem'e inen Kur'an'ı) inkâr etmişlerdir..."[3]

Üçüncüsü:

---

[1] Avnu'l-Ma'bûd Şerhu Sünen-i Ebî Dâvud

[2] Mâide Sûresi:51

[3] Mümtehine Sûresi:1

Bayram, dîn ve akîde ile ilgili bir meseledir. Dünya ile ilgili bir gelenek ve görenek değildir.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in şu hadisi buna delâlet etmiştir:

((إِنَّ لِكُلِّ قَوْمٍ عِيدًا وَهَذَا عِيدنَا.)) [متفق عليه]

"Şüphesiz her kavmin (milletin) bir bayramı vardır. Bu da bizim bayramımızdır."[1]

Kâfirlerin bayramı, onların bozuk olan, şirk ve küfür içeren inançlarına delâlet eder.

Dördüncüsü:

Müfessirler, Allah Teâlâ'nın:

﴿ وَٱلَّذِينَ لَا يَشۡهَدُونَ ٱلزُّورَ وَإِذَا مَرُّواْ بِٱللَّغۡوِ مَرُّواْ كِرَامٗا ﴿٧٢﴾ ﴾

[سورة الفرقان الآية:٧٢]

"Onlar ki; yalan yere şâhitlik etmezler. Boş ve kötü lakırdıya rastladıkları zaman, yüz çevirip vakarla geçerler."[2]

Emrini,

﴿ وَٱلَّذِينَ لَا يَشۡهَدُونَ ٱلزُّورَ ... ﴾ [سورة الفرقان الآية:٧٢]

Onlar ki; kâfirlerin bayramlarında hazır bulunmazlar."

Şeklinde tefsir etmişlerdir.

Kâfir birisine onların bayramlarına âit tebrik kartları hediye etmek veya bu kartlar ile birlikte mum, çam ağacı, yiyecek, hindi veya sopa şeklindeki tatlılar gibi, kâfirlerin bayramlarına âit olan şeyleri onlara satmak, câiz değildir.

Soru:

[1] Buhârî ve Müslim

[2] Furkan Sûresi: 72

Ben, bâtıl akîdelerini kabul etmeyi içerdiğinden dolayı, Kitap Ehli'nin bayramlarını kutlamanın (bayramları münâsebetiyle onları tebrik etmenin) haram olduğunu biliyorum. Fakat benim, Kitap Ehli'nden tanıdığım kimselere, bayramlarında kutlama içermeyen mesajlar yollamam câiz midir?

Örneğin: Onlar için hidâyet temennî ederek: "Size iyilik ve güzellikler dilerim" veya "Size daha hayırlı bir yaşam dilerim" demesi gibi.

Cevap:

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Bayramlarında kâfirleri tebrik etmek ve onları kutlamak, daha önce zikrettiğim gibi, haram olan bir davranıştır.

Görünen o ki sizin, onların bayram günlerinde onlardan tanıdığınız kimselere: "Size iyilik ve güzellikler dilerim" veya "Size daha hayırlı bir yaşam dilerim" demeniz, bayram münâsebetiyle onu tebrik etmeniz ve onu kutlamanız anlamına gelir. Fakat onların bayram günlerinin dışında başka bir günde, onları İslâm dînine dâvet etmek ve onların hidâyetini istemek için bu mesajı yollarsanız, bunda bir sakınca yoktur.

Ebu Musa el-Eş'arî'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

((كَانَ الْيَهُودُ يَتَعَاطَسُونَ عِنْدَ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَرْجُونَ أَنْ يَقُولَ لَهُمْ: يَرْحَمُكُمُ اللهُ، فَيَقُولُ: يَهْدِيكُمُ اللهُ وَيُصْلِحُ بَالَكُمْ.))

[رواه أحمد وأبو داود والترمذي وصححه الألباني في إرواء الغليل]

"Yahudiler, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yanında aksırmaya (hapşırmaya) **çalışırlar, bu vesileyle Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in de onlara: Allah size merhamet etsin, demesini temennî ederlerdi** (beklerlerdi).

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- ise onlara:

- Allah size hidâyet versin ve hâlinizi düzeltsin, derdi."[1]

"Avnu'l-Ma'bûd" adlı kitabın yazarı kitabında şöyle demiştir:

"Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- yahudilere: Allah size merhamet etsin, dememiştir. Çünkü merhamet, mü'minlere hastır. Aksine Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-, hidâyet, tevfik ve îmân gibi onların hallerini düzelten şeyle onlara duâ etmiştir."

[1] Ahmed; hadis no: 19089. Ebu Dâvud; hadis no: 5038. Tirmizî; hadis no: 2739. Elbânî, 'İrvâu'l-Ğalîl', s: 1277'de hadisin sahih olduğunu belirtmiştir.

Bundan dolayı, hidâyet bulması veya hâlinin düzelmesi, yani îmân ve hidâyet için kâfire duâ etmekte bir sakınca yoktur. Aksine bu davranış, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünnetiyle sâbittir.

Allah Teâlâ en iyi bilendir.